

Psychologische veiligheid in de klas

26 maart 2025

Hanan Nhass

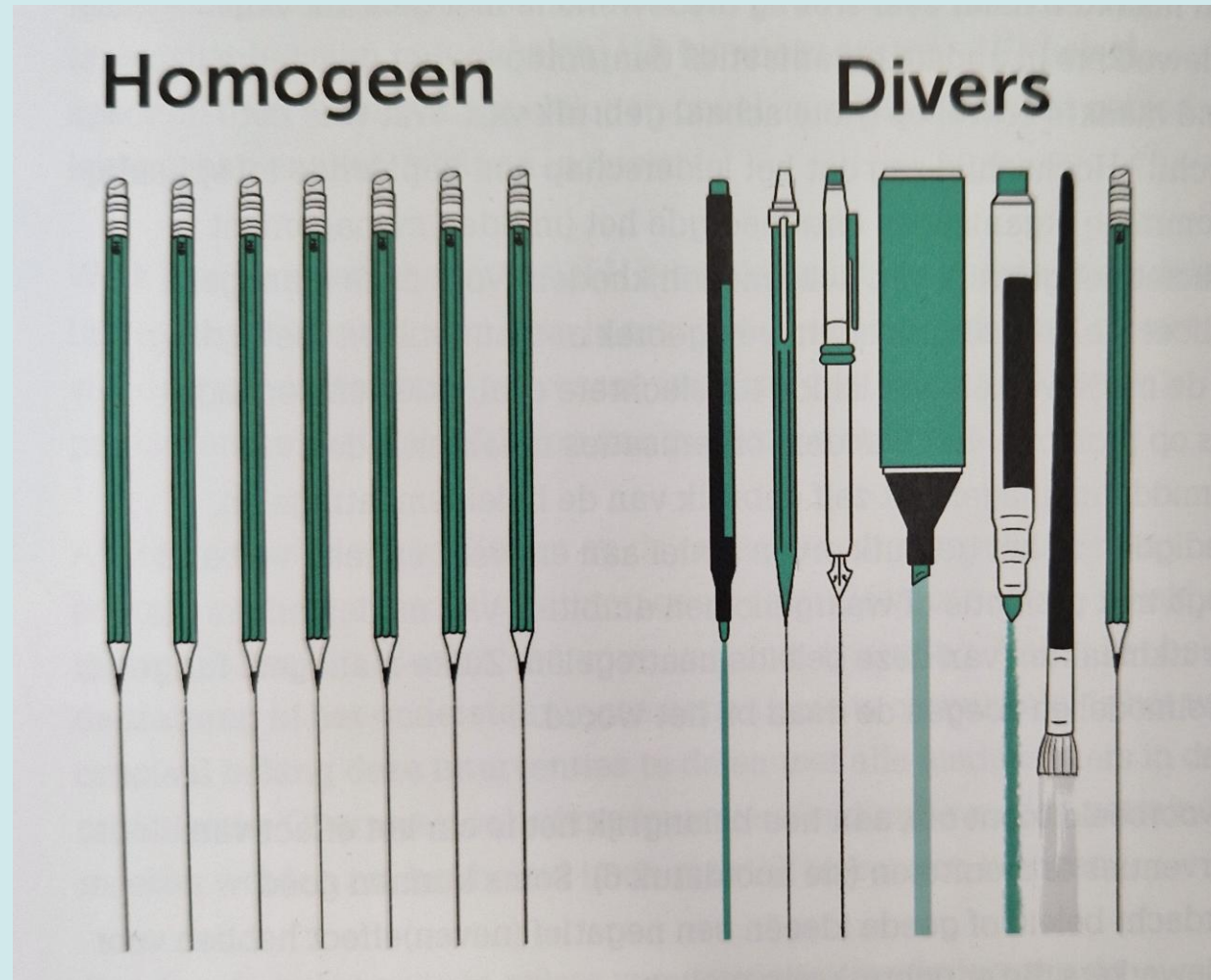
Introductie

- Hanan Nhass (spreek uit als: Hènnen)
- Onderzoeker
- Adviseur Diversiteit & Inclusie (hoger onderwijs)
- Religiewetenschapper
- Journalist

Thema's

- Intersectionaliteit
- Sociale normen
- Sociale veiligheid
- Psychologische veiligheid

Diversiteit in de klas/in het team

Diversiteit onder leerlingen/leerkrachten

- Leeftijd en levensfase
- Sociaal-economische positie
- Gender
- **Etnisch-culturele achtergrond**
- Religieuze achtergrond
- Fysieke beperking
- Neurodiversiteit

SOCIALE NORMEN

- Injunctieve normen >> normen die anderen ons opleggen, bijvoorbeeld wetten en schoolregels
- Descriptieve normen >> sociale normen, worden bepaald door de mensen om ons heen. Tijd en plaats van belang.

SOCIALE NORMEN

- Injunctieve normen >> normen die anderen ons opleggen, bijvoorbeeld wetten en schoolregels
- Descriptieve normen >> sociale normen, worden bepaald door de mensen om ons heen. Tijd en plaats van belang.

Kinderen leren ook door te observeren (elkaar én volwassenen)

Over social learning:

- Leren is een cognitief proces in een sociale omgeving
- Leren door te observeren (niet alleen gedrag, maar ook de gevolgen-
straffen is indrukwekkender)
- Leren kan plaatsvinden zonder dat dit uiterlijk zichtbaar is

Hoe toon je leiderschap in de klas?

Leading by example in de klas:

- *sociale normen stellen***
- *uitnodigen tot andere zienswijzen***
- *op een gezonde manier omgaan met conflicten***

Anders kijken:

- **Culturele noties**
- **Sociale normen**

Intersectionaliteit

Door iemands diversiteitskenmerken krijgt hij/zij op verschillende manieren te maken met discriminatie/uitsluiting en/of privileges.

Sociale en psychologische veiligheid zijn nodig voor inclusie.

Sociale veiligheid

- Gedrag, regels, sancties die in beleid worden vastgelegd ter bevordering van veiligheid op de werkvloer en in het contact met leerlingen/ouders.

Denk aan:

- protocollen
- beleidsdocumenten

Basisbegrippen

Psychologische veiligheid is klimaat of cultuur waarin medewerkers en leerlingen zich vrij en veilig voelen om:

- vragen te stellen;**
- zich durven uit te spreken;**
- het vermogen hebben om anderen aan te spreken;**
- fouten te maken, te delen en ervan te leren;**
- ongevraagd nieuwe ideeën aan te dragen.**

Amy Edmondson in: the Fearless Organization (2018)

Zie ook: Veldgids Psychologische Veiligheid, Van der Loo en Beks (2021)

Psychologische veiligheid – factoren

- Vertrouwen
- Vrijmoedigheid
- Verschil *willen* maken

Psychologische veiligheid – kenmerken

- Inclusie
- Delen
- Leveren
- Uitdagen
- Positiviteit

Psychologische veiligheid – effecten

- Erbij horen (inclusie)
- Leren en groeien (delen)
- Presteren (leveren)
- Innoveren (uitdagen)
- Werkgeluk (positiviteit)

Paradigma's

- Wat denk je te zien?
- Als het toch anders blijkt...
- Ben je bereid je paradigma's te herzien?

Minder oordelen, meer je oor delen

Dank voor jouw aandacht

MEER WETEN?

Mail naar:

info@nasconsult.nl

